

EESRK institucinėje sistemoje

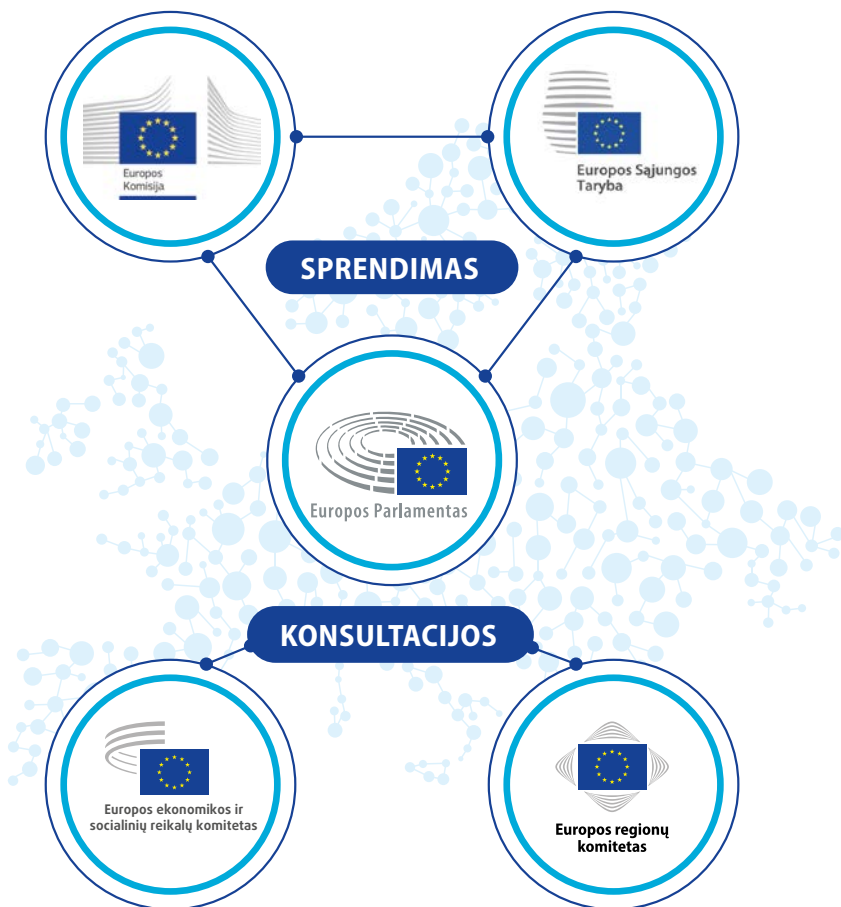

Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetas

EESRK institucinėje sistemoje

“Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai padeda Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (...), atliekantis patariamąsias funkcijas.”

ES sutarties 13 straipsnis

Komitetas **per metus** priima apie **190 nuomonių** įvairiais klausimais.

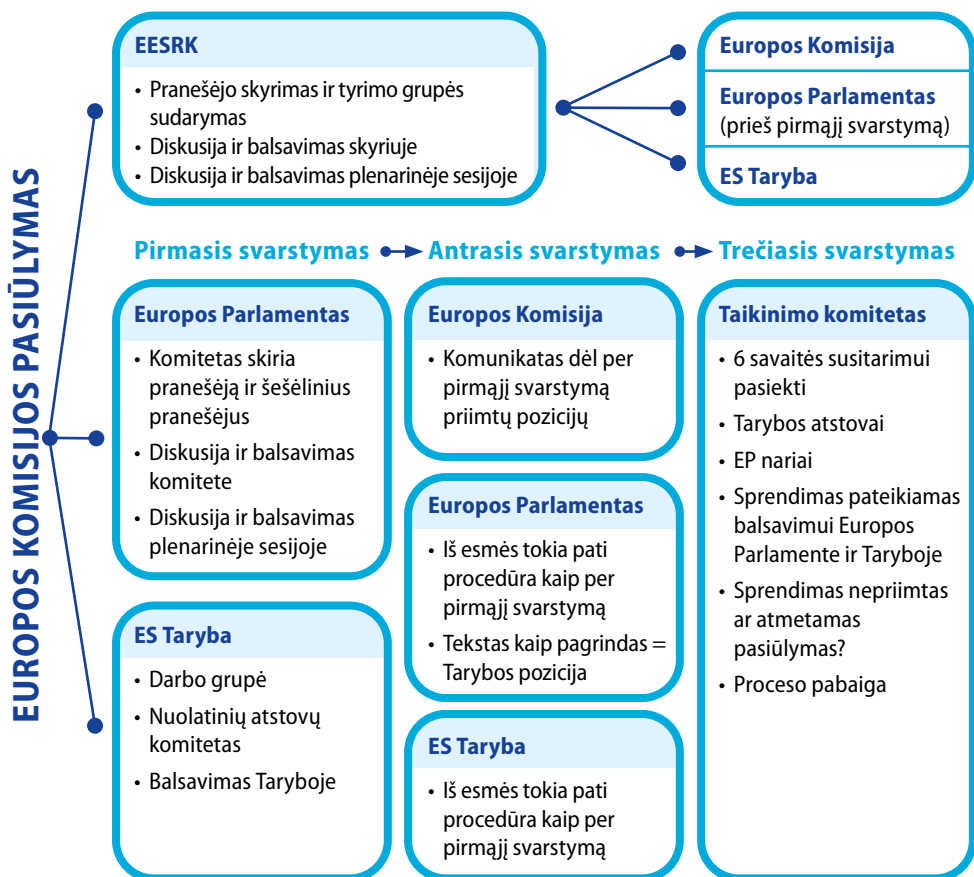
Europos Sąjungos demokratiniam vystymuisi labai svarbu, kad būtų pasiektas konsensusas dėl sprendimų ir teisės aktų. Todėl **EESRK atlieka esminį vaidmenį**, nes padeda stiprinti ES **demokratinį legitimumą** ir **veiksmingumą**, suteikdamas **galimybę pilietinės visuomenės organizacijoms pareikšti savo nuomonę Europos lygmeniu**. Teikdamas pagalbą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos Komisijai, Komitetas padeda užtikrinti, kad Europos politika ir teisės aktai geriau atitiktų vietos ekonomines, socialines ir pilietines realijas.

Kaip priimami ES sprendimai?

Pasiūlymus dėl ES teisės aktų teikia Europos Komisija ir, prieš jiems tampa teisės aktais, juos patvirtina Europos Sąjungos Taryba (valstybės narės) ir Europos Parlamentas.

Įprasta teisėkūros procedūra yra pagrindinė direktyvų ir reglamentų priėmimo procedūra. Ji pradedama Komisijos pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Po to, pasiūlymą iš esmės svarsto abi teisėkūros institucijos – Taryba ir Parlamentas – kurios taip pat gali nuspręsti jį iš dalies pakeisti. Kadangi abiejų teisėkūros institucijų teisės ir pareigos yra lygios, jos turi susitarti dėl bendro teksto; nei viena iš jų negali priimti teisės aktų be kitos sutikimo ir abi teisėkūros institucijos turi patvirtinti visais atžvilgiais identišką tekstą.

EESRK rengdamas nuomonę nagrinėja siūlomų teisės aktų poveikį ir jais atveriamas galimybes ir taip siekia rasti tinkamą ir visų skirtingų suinteresuotųjų grupių suderintą poziciją.

Nuo 2009 m. per pirmąjį svarstymą susitarta dėl daugiau kaip 80 proc. teisės aktų.

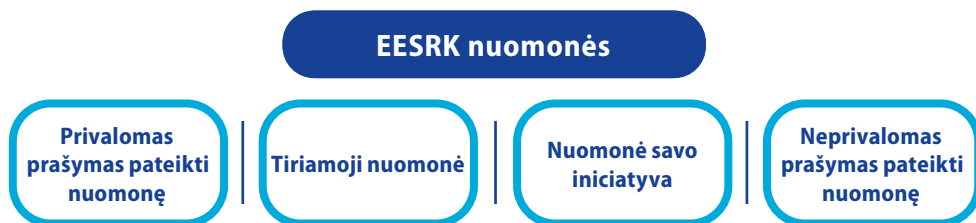
Koks yra EESRK indėlis?

Kad galėtų parengti nuomonę, EESRK iš savo narių skiria pranešėją. **Prieš pradėdamas** rengti nuomonę pranešėjas (kuriam padeda ekspertai ir EESRK darbuotojai) susitinka su Komisijos darbuotojais, dirbančiais su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, ir su Europos Parlamento pranešėju. EESRK plenarinei asamblėjai priėmus galutinį nuomonės projektą, jis tampa **oficialia nuomone**. Tada ji išsiunčiama Europos Parlamentui **prieš pirmąjį svarstymą EP**. Dažnai pranešėjų prašoma nuomonę pristatyti EP komiteto posėdyje. Šis tarpinstitucinės tinklaveikos aspektas pranešėjo darbe yra labai svarbus, nes suteikia galimybę užtikrinti kuo didesnę nuomonės poveikį.

Egzistuoja du pagrindiniai metodai Komiteto nuomonei pareikšti:

1. Sutartyse nustatyta, kad su Komitetu **turi būti konsultuojamasi** tam tikrais klausimais (**privalomi prašymai pateikti nuomonę**), kaip antai: žemės ūkio politika, laisvas asmenų ir paslaugų judėjimas, transportas, netiesioginių mokesčių suderinimas, teisės aktų, susijusių su vidaus rinka, suderinimas, užimtumas, socialinė politika, švietimas, profesinis mokymas ir jaunimas, visuomenės sveikata, vartotojų apsauga, transeuropiniai tinklai, pramonės politika, ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, moksliniai tyrimai, technologijų plėtra ir kosmosas, aplinka;
2. SESV 304 straipsnyje nustatyta, kad institucijos gali konsultuotis su Komitetu, kai mano, kad tai reikalinga (pateikiamos **tiriamosios nuomonės** ir nuomonės gavus **neprivalomą prašymą pateikti nuomonę**).

Komitetas taip pat gali teikti nuomones savo iniciatyva, jei mano, kad tai tikslinga (nuomonės savo iniciatyva).

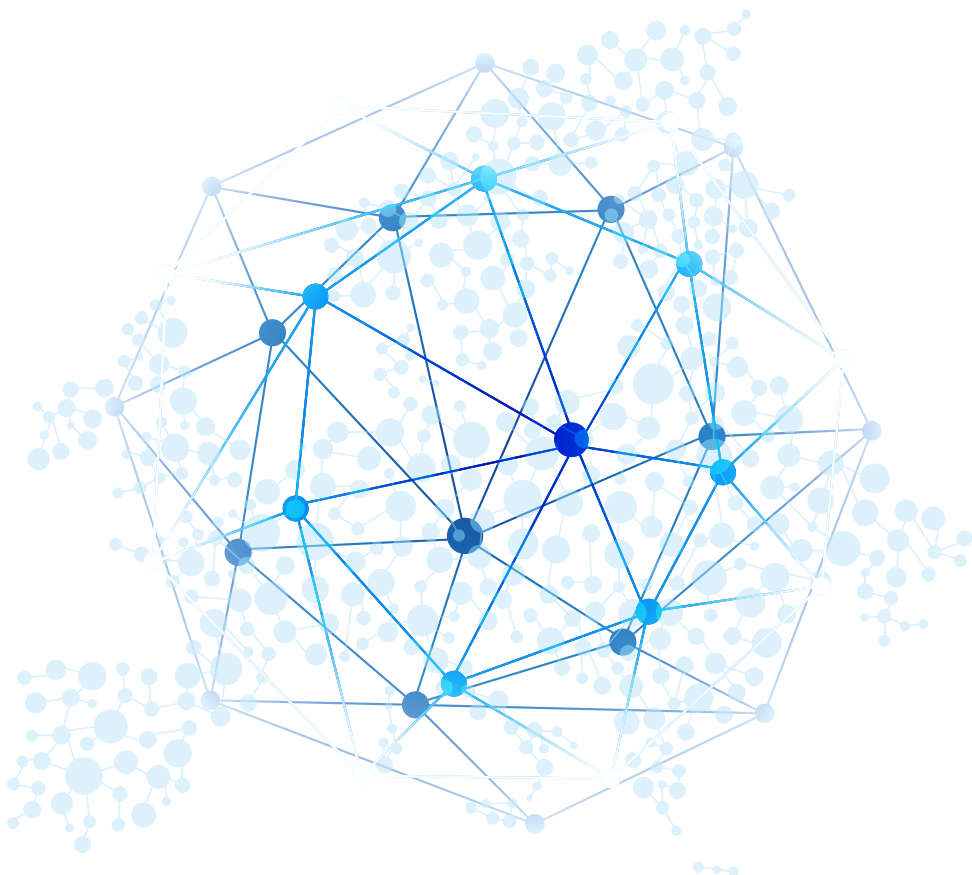
Nuomonės savo iniciatyva ir tiriamosios nuomonės rengiamos dar prieš Komisijai parengiant savo pasiūlymus; taip sudaromos sąlygos įvairioms EESRK atstovaujamos organizuotos pilietinės visuomenės grupėms išreikšti visuomeninių suinteresuotųjų subjektų lūkesčius, rūpesčius ir poreikius.

Institucijų tinklas

Nuolatiniai tiek oficialūs, tiek neoficialūs **ryšiai ir mainai su visomis kitomis ES institucijomis**, taip pat su **daugybe organizacijų**, atstovaujančių įvairiems interesams Briuselyje ir visose ES valstybėse narėse, leidžia Komitetui dalyvauti tinkle, kuris yra puiki terpė **savo nuomonėse išreikštai pozicijai propaguoti ES sprendimus priimančių subjektų lygmeniu**.

Tokias galimybes iš dalies suteikia ir bendradarbiavimo susitarimai su Europos Komisija, Europos Parlamentu ir Regionų komitetu ir glaudūs santykiai su Taryba. Todėl kasmet **Komiteto atstovai dalyvauja aukščiausio lygio posėdžiuose**, pavyzdžiui, Parlamento Komitetų pirmininkų sueigose, ir gauna rotacijos tvarka ES Tarybai pirmininkaujančių valstybių narių prašymus pateikti nuomones.

Be to, viena iš svarbiausių EESRK ir Europos Komisijos struktūrinio dialogo formų yra **metinis EESRK indėlis į Komisijos darbo programą**.

**Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetas**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Leidinio atsakingoji redakcija: Vizitų ir leidinių tarnyba
EESC-2022-23-LT

www.eesc.europa.eu

© Europos Sąjunga, 2022
Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Dėl leidimo naudoti arba kopijuoti fotografijas / iliustracijas
tiesiogiai kreiptis į autorių teisių turėtoją (-us). © Shutterstock.com

Europos Sąjungos
leidinių biuras

Print:

QE-01-20-364-LT-C
ISBN 978-92-830-5590-7
doi:10.2864/322215

Online:

QE-01-20-364-LT-N
ISBN 9978-92-830-5562-4
doi:10.2864/553076

LT